Dosarul nr. 1ra-961/2017

Curtea Supremă de Justiţie
D E C I Z I E

30 iunie 2017 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie
în componenţă:
Preşedinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în şedinţa de judecată, fără citarea părţilor la proces, recursurile ordinare declarate de avocatul Sergiu Spoială în numele inculpatului Cazac Serghei, de avocata Natalia Cazacu și de inculpata Cojuhari Anastasia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, în privința inculpaților

Cazac Serghei xxx, *născut la xx xxxxx xxxx, originar și locuitor al s. xxxxxxxxx, r-nul xxxxxxxx, cetăţean al R. Moldova, anterior condamnat prin:*

1) *sentința Judecătoriei Criuleni din 06.07.2005 şi decizia Curţii Supreme de Justiţie din 20.02.2007 în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal la 7 ani şi 6 luni închisoare, şi amendă în mărime de 1000 unităţi convenţionale, adică 20.000 lei;*

2) *sentința Judecătoriei Criuleni din 03.04.2006 şi decizia Curţii Supreme de Justiţie din 27.03.2007 în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), 84 alin. (4) Cod penal, la 7 ani şi 7 luni închisoare, şi amendă în mărime de 1000 unităţi convenţionale, adică 20.000 lei;*

Prin încheierea judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău din 04.12.2008, liberat condiţionat înainte de termen cu 1 an, 10 luni şi 23 zile.

Cojuhari Anastasia xxxxxxxx, *născută la xx xxxxxxx xxxx, originară și locuitoare a mun. xxxxxxxx, str. xxxxxxxxx xx, cetăţeancă a R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,
instanţa de fond: 24.03.2011 - 30.11.2012,
instanţa de apel: 05.02.2013 - 09.12.2016,
instanţa de recurs: 16.05.2017 - 30.06.2017.

Asupra recursurilor menţionate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentinţa Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 30 noiembrie 2012, Cazac Serghei a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) şi 351 alin. (1) Cod penal, pe motiv că acţiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracţiunii incriminate.

Cojuhari Anastasia a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că acţiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracţiunii incriminate.

2. Instanţa de fond a constatat că inculpatul Cazac Serghei se învinuieşte că în luna mai 2009, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals că are unele probleme de afaceri legate de Inspectoratul Fiscal, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Ivaşcenco Serghei 4000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 61.120 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

Tot el este învinuit că, în luna august 2009, aflându-se în mun. Chişinău, str. Bazinului, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a clarificării unor probleme familiale, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Gorea Vitalie bani 6000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 95.820 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

Tot el se învinuieşte că, în luna ianuarie 2010, aflându-se în mun. Bălţi, str. Bulgară 124, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului la susţinerea examenelor la bacalaureat la Academia de Studii Economice din Moldova, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Cibotaru Diana 600 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 10.590 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el se învinuieşte că, în luna mai 2010, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului la achiziţionare a produselor de alimentare sportivă, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Cantemir Alexandru 3000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 47.940 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el se învinuieşte că, la 06 iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Mitropolit Varlaam nr. 68, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului în combaterea criminalităţii şi îndeplinirii datoriei obşteşti, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Manea Adrian 3000 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el se învinuieşte că, în luna iunie 2010, prin înţelegerea prealabilă şi în comun acord cu inculpata Cojuhari Anastasia, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este colaborator al DGSO al MAI, sub pretextul achitării impozitului şi ridicării de pe cont a banilor, depozitaţi la Banca de Economii, filiala nr.1, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Guitu Tudor 6500 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el se învinuieşte că, în luna iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Prigoreni 3/1, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a clarificării unor probleme personale în afaceri, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Ghimp Petru 1000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 15.750 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el este învinuit, luna iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Prigoreni 3/1 şi urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals că are unele probleme de afaceri, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Frînea Lilia 80 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 1260 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el este învinuit că, în perioada de timp 05.08.2010-21.08.2010, aflându-se în or. Teleneşti, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este colaborator a DGSO al MAI, sub falsul pretext a organizării în comun a unor măsuri operative de investigaţii, a căror desfăşurare şi rezultat pozitiv va avea un rol decisiv la angajare lui Rotari Ion la DGSO al MAI, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la el 11.000 lei şi 4000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei suma de 62.594,04 lei, în suma totală de 73.594,04 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

Acţiunile lui Cazac S. au fost calificate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca dobândire ilicită a bunurilor altor persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere în suma totală de 315.574, 04 lei, săvârşite de două persoane, în proporţii deosebit de mari şi în baza art. 351 alin. (1) Cod penal, ca uzurparea de calităţi oficiale, însoţită de săvârşirea pe această bază a altei infracţiuni şi în baza acestor articole i-a fost înaintată învinuirea.

Inculpata Cojuhari Anastasia se învinuieşte că în luna iunie 2010, aflându-se în preajma sediului BC „Banca de Economii" SA, filiala nr.1 din mun. Chişinău, str. Columna 104/1, prin înţelegerea prealabilă şi de comun acord cu inculpatul Cazac Serghei, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este angajata a Băncii de Economii, sub pretextul achitării impozitului şi ridicării de pe cont a banilor, depozitaţi la BC „Banca de Economii" SA, filiala nr.1, de către Cazac Serghei, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Guitu Tudor 6500 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Acţiunile Anastasiei Cojuhari au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi

abuz de încredere săvârşite de două persoane, cu cauzare de daune în proporţii considerabile.

Instanţa a statuat că învinuirea inculpaţilor de comiterea infracţiunilor incriminate este bazată doar pe depoziţiile părţilor vătămate şi a martorilor, adică pe presupuneri.

Majoritatea din părţile vătămate au afirmat că au transmis bani lui Cazac S. în mod benevol şi prin recipise în perioada anilor 2008-2010, dar s-au adresat la organele de poliţie numai când au aflat că Cazac Serghei a fost reţinut.

Din probele administrate, vinovăţia inculpaţilor nu este dovedită.

Alte probe care pot dovedi vinovăţia inculpaţilor pe cauza dată în instanţă de către acuzare nu au fost prezentate, singuri inculpaţii nu recunosc vinovăţia lor, iar sursa de acumulare şi de prezentare a probelor s-a epuizat.

Astfel, inculpaţii urmează a fi achitaţi, din motiv că acţiunile lor nu întrunesc elementele infracţiunilor incriminate.

3. Procurorul în secţia conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI şi SV a Procuraturii Generale, Vladislav Bobrov, a declarat apel, solicitând casarea sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care Cazac S. să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5), 351 alin. (1), 84, 85 Cod penal la 14 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii publice şi a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 5 ani, şi Cojuhari A. să fie condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii publice şi a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Apelantul a invocat că vinovăţia inculpaţilor este probată prin probele administrate, şi anume:

declaraţiile părţilor vătămate Rotari Ion, Guitu Fiodor, Gorea Vitalie, Ghimp Petru, Manea Adrian, Frînea Lilia, Ciubotaru Diana, Ivaşcenco Serghei şi Cantemir Alexandru;

declaraţiile martorilor Rotari Iulia, Rotari Ion, Bujac Mihail şi Andrian Sergiu;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Rotari Ion şi bănuitul Cazac Serghei, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Guitu Fiodor şi bănuita Cojuhari Anastasia, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Gorea Vitalie şi bănuitul Cazac Serghei, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Ghimp Petru şi bănuitul Cazac Serghei, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Manea Adrian şi bănuitul Cazac Serghei, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Frînea Lilia şi bănuitul Cazac Serghei, în care se confirmă depoziţiile părţii vătămate;

procesul-verbal de ridicare de la partea vătămată Rotari Ion a suportului electronic CD-R cu înregistrările convorbirilor telefonice între Rotari Ion şi Cazac Serghei;

procesul-verbal de examinare a suportului electronic CD-R şi reproducerii a înregistrărilor;

procesul-verbal de ridicare de la partea vătămată Cibotaru D. a duplicatului certificatului de naştere pe numele Cazac Nina, care este fiica bănuitului Cazac Serghei;

procesul-verbal de examinare a duplicatului certificatului de naştere pe numele Cazac Nina, care este fiica bănuitului Cazac Serghei.

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Guitu Fiodor, unde se confirmă legătura telefonică între acesta, Cazac Serghei şi Cojuhari Anastasia;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine bănuitei Cojuhari Anastasia, unde se confirmă legătura telefonică între aceasta şi partea vătămată Guitu Fiodor;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Rotari Ion, unde se confirmă legătura telefonică între acesta, Cazac Serghei şi Cojuhari Anastasia;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Cibotaru Diana, unde se confirmă legătura telefonică între aceasta şi Cazac Serghei;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Manea Adrian, unde se confirmă legătura telefonică între acesta şi Cazac Serghei;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Ghimp Petru, unde se confirmă legătura telefonică între acesta şi Cazac Serghei;

procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice a numărului de telefon, ce aparţine părţii vătămate Frînea Lilia, unde se confirmă legătura telefonică între aceasta şi Cazac Serghei.

Prin acţiunile sale intenţionate, Cazac Serghei a dobândit ilicit bunurile altor persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere în suma totală de 315.574, 04 lei, săvârşind infracţiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere săvârşite de două persoane în proporţii deosebit de mari.

Prin acţiunile sale intenţionate, Cojuhari Anastasia a însuşit împreună cu Cazac Serghei suma de 6500 lei, săvârşind astfel infracţiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) şi c) Cod penal.

Probele enumerate confirmă intenţia inculpaţilor de a însuşi banii altor persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere. Planul de înşelăciune gândit şi pus în aplicare de către aceştia dovedesc că ei nu intenţionau să împrumute bani de la părţile vătămate, ci anume să-i însuşească ilegal. Schemele de înşelăciune pe care le-a pus în aplicare Cazac Serghei împreună cu Cojuhari Anastasia nici nu puteau să fie perfectate prin careva acte legale, din aceste motive faptul transmiterii banilor poate fi probat în special prin declaraţiile părţilor vătămate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 09 noiembrie 2016, apelul a fost admis, casată integral sentinţa şi pronunţată o nouă hotărâre, după cum urmează:

„Se liberează de răspundere penală Cazac Serghei învinuit în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 351 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal".

Cazac Serghei a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 11 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii şi de a exercita activitate de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 16.11,2010 până la 27.12.2011, în arest la domiciliu de la 27.12.2011 până la 20.03.2012, de la 02.07.2012 până la 30.11.2012.

Cojuhari Anastasia a fost condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii şi de a exercita activitate de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiţionat, pentru un termen de probă de 3 ani.

Instanţa de apel a constatat că în luna mai 2009, inculpatul Cazac Serghei, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals că are unele probleme de afaceri legate de Inspectoratul Fiscal, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Ivaşcenco Serghei 4000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 61.120 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

Tot el, în luna august 2009, aflându-se în mun. Chişinău, str. Bazinului, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a clarificării unor probleme familiale, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Gorea Vitalie 6000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei suma de 95.820 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

Tot el, în luna ianuarie 2010, aflându-se în mun. Bălţi, str. Bulgară 124, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului la susţinerea examenelor la bacalaureat la Academia de Studii Economice din Moldova, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Cibotaru Diana bani 600 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei suma de 10.590 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, în luna mai 2010, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului la achiziţionare a produselor de alimentare sportivă, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Cantemir Alexandru 3000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 47.940 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, la 06 iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Mitropolit Varlaam nr. 68, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a acordării ajutorului în combaterea criminalităţii şi îndeplinirii datoriei obşteşti, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Manea Adrian 3000 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, în luna iunie 2010, prin înţelegerea prealabilă şi în comun acord cu inculpata Cojuhari Anastasia, aflându-se în mun. Chişinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este colaborator al DGSO al MAI, sub pretextul achitării impozitului şi ridicării de pe cont a banilor, depozitaţi la Banca de Economii, filiala nr.1, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Guitu Tudor 6500 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, în luna iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Prigoreni 3/1, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals a clarificării unor probleme personale în afaceri, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Ghimp Petru 1000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei suma de 15.750 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, luna iunie 2010, aflându-se în mun. Chişinău, str. Prigoreni 3/1 şi urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul fals că are unele probleme de afaceri, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Frînea Lilia 80 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei suma de 1260 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Tot el, în perioada de timp 05.08.2010-21.08.2010, aflându-se în or. Teleneşti, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este colaborator a DGSO al MAI, sub falsul pretext a organizării în comun a unor măsuri operative de investigaţii, a căror desfăşurare şi rezultat pozitiv va avea un rol decisiv la angajare lui Rotari Ion la DGSO al MAI, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Rotari Ion 11.000 lei şi 4000 euro, ce constituia la acel moment conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei 62.594,04 lei, în suma totală de 73.594,04 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii mari.

În total, Cazac Serghei a dobândit ilicit bunurile altor persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere în sumă totală de 315.574,04 lei.

Inculpata Cojuhari Anastasia, în luna iunie 2010, aflându-se în preajma sediului BC „Banca de Economii" SA, filiala nr.1 din mun. Chişinău, str. Columna 104/1, prin înţelegerea prealabilă şi de comun acord cu inculpatul Cazac Serghei, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se şi creând impresia că este angajata a Băncii de Economii, sub pretextul achitării impozitului şi ridicării de pe cont a banilor, depozitaţi la BC „Banca de Economii" SA, filiala nr.1, de către Cazac Serghei, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a dobândit ilicit de la Guitu Tudor 6500 lei, cauzându-i părţii vătămate daune în proporţii considerabile.

Instanţa de apel a reţinut că vina inculpaţilor este dovedită pe deplin prin declaraţiile părţilor vătămate şi a martorilor.

Analizând faptele inculpatului Cazac S. în raport cu prevederile normei legale incriminate, precum şi probele prezentate de acuzare, se constată că acţiunile lui întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere, săvârşite de două persoane, în proporţii deosebit

de mari, precum şi a infracţiunii prevăzute de art. 351 alin. (1) Cod penal, adică uzurparea de calităţi oficiale, însoţită de săvârşirea pe această bază a altei infracţiuni.

Analizând faptele inculpatei Cojuhari A. în raport cu prevederile normei legale incriminate, precum şi probele prezentate de acuzare, se atestă că acţiunile ei întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere săvârşite de două persoane, cu cauzare de daune în proporţii considerabile.

Totodată, instanţa de apel a statuat că pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite, este justificat de a lăsa acţiunile civile înaintate de părţile vătămate fără soluţionare, urmând ca acestea să se adreseze în instanţa civilă.

5. Avocatul Natalia Cazacu şi inculpata Cojuhari Anastasia au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii şi menţinerea sentinţei.

Recurentele au invocat că partea vătămată Guitu F. şi-a modificat declaraţiile date anterior, indicând că nu a văzut ca Cojuhari A. să fi primit bani de la Cazac S.

Nu a fost stabilită cu certitudine însuşirea de către Cojuhari A. a 6500 lei de la Guitu F., şi nici probată de acuzare.

De asemenea, Cazac S. a declarat că Cojuhari A. nu cunoştea despre discuţiile purtate între el şi părţile vătămate, intenţiile lui, sau alte informaţii legate de circumstanţele faptei.

Prezenţa ei în preajma lui Cazac S., sau în maşina acestuia nu probează ca ea cunoştea informaţii legate de întâlnirile lui Cazac S. cu părţile vătămate. La fel nu a fost probată cooperarea cu intenţie a Anastasiei Cojuhari, în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Declaraţiile date de Guitu F. la 22.07.2011 diferă de declaraţiile lui la care face trimitere instanţa în decizia din 09.11.2016. Respectiv probe de învinuire a Anastasiei Cojuhari în săvârşirea infracţiunii prevăzută la art. 190 Cod penal nu sunt suficiente pentru condamnarea ei.

Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau în mod exclusiv sau principal pe declaraţiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale, citite şi cercetate în instanţa de judecată. Instanţa de apel nu a ţinut cont de declaraţiile lui Guitu F. date la 22.07.2011.

Cererea de apel se bazează pe aceleaşi presupuneri indicate şi în rechizitoriu.

Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului arată că este interzisă condamnarea în apel, după achitare, fără a se administra probe noi care să răstoarne probatoriul de la fond.

În drept, recursul este fondat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar şi avocatul Sergiu Spoială, în numele inculpatului Cazac Serghei, în care solicită casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea sentinţei instanţei de fond.

Recurentul a indicat că instanţa de apel nu a administrat careva probe noi şi nu a verificat probele existente. Or, toată învinuirea este bazată pe declaraţiile părţilor vătămate care până la urmă nici măcar nu au atacat sentinţa primei

instanţe, astfel se prezumă că sunt de acord cu aceasta. În conformitate cu art. 414 alin. (3) CPP, în cazul în care declaraţiile persoanelor care au fost audiate în prima instanţă se contestă de către părţi, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanţa de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanţă. Nici o parte vătămată nu a fost audiată în conformitate cu prevederile menţionate.

Decizia care se contestă cu recurs reprezintă în sine doar declaraţiile părţilor vătămate care au fost date în instanţa de fond. Instanţa de apel a casat o sentinţă legală şi motivată, fără a argumenta soluţia.

Vinovăţia lui Cazac S. nu a fost dovedită prin careva probe pertinente sau concludente.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 5), 8) Cod de procedură penală.

5.2. La 20 iunie 2017, avocatul Sergiu Spoială a declarat recurs ordinar *suplimentar*, în numele inculpatului Cazac Serghei, în care solicită casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea sentinţei instanţei de fond.

Recurentul a menţionat că decizia instanţei de apel este ilegală şi neîntemeiată.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei şi argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanţă, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluţia, motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

Instanţa de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă următoarele împrejurări.

În primul rând, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanţa de apel pronunţă public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunţă la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la şedinţa de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în şedinţa de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect şi cu referire la recursul ordinar *suplimentar* al avocatului Sergiu Spoială (*pct. **5.2.** din decizie*), se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanţa de apel a pronunţat dispozitivul deciziei la 09 noiembrie 2016, în prezenţa inculpatului Cazac S. și a avocatului Spoială S., comunicând că decizia motivată va fi pronunţată la 06 decembrie 2016, fapt

realizat la această dată şi consemnat în respectivul proces-verbal, iar părţilor absente li s-a expediat câte o copie de pe decizia motivată (*v. 6 f.d. 45, 46*).

Deci, decizia atacată a fost pronunţată în condiţiile legii la 06 decembrie 2016, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârşitul zilei de 06 ianuarie 2017.

Totodată, recursul ordinar *suplimentar* al avocatului Sergiu Spoială a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiţie la 20 iunie 2017, adică peste termenul prevăzut de lege (*v. 6 f.d. 78-82, pct.* ***5.2.*** *din decizie*).

Alte informaţii cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanţa de recurs nu există nici în dosar şi nici în recursul nominalizat.

Este de menţionat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanţa de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ şi fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa îl respinge ca inadmisibil, dacă este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul *suplimentar* al avocatului Sergiu Spoială este declarat peste termen, el urmează a fi respins ca inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 101 alin. (1), (4), 414 alin. (1), (6), 415 alin. (2^1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, nefiind în drept să-şi întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanţă dacă ele nu au fost verificate în şedinţa de judecată a instanţei de apel şi nu au fost consemnate în procesul-verbal. Judecând apelul declarat împotriva sentinţei de achitare, instanţa de apel nu este în drept să pronunţe o hotărâre de condamnare fără audierea din nou a martorilor acuzării în cazul în care declaraţiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea inculpatului. Rejudecarea cauzei de către instanţa de apel se desfăşoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanţă. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanţa de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Decizia instanţei de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt şi de drept care au dus la admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluţiei date.

Conform jurisprudenţei naţionale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunţe instanţa de apel sunt: dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost

săvârşită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat şi în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluţioneze instanţa de apel sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii, dacă infracţiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual şi penal au fost corect aplicate. Având în vedere dispoziţiile art.6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, aşa cum acestea au fost interpretate şi aplicate, după o hotărâre de achitare pronunţată de prima instanţă, instanţa de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în şedinţa de judecată a instanţei de apel. Instanţa de apel nu este în drept să pronunţe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanţă, care conţine depoziţiile martorilor şi declaraţiile inculpatului, acelaşi dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanţă. Instanţa de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât şi a anumitor martori ai acuzării solicitaţi de părţi /hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, şi Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63/. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depoziţiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea învinuitului /hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60/ (*hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Sentinţa trebuie să corespundă atât după formă, cât şi după conţinut cerinţelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentinţa se expune în mod consecvent, astfel ca noua situaţie să decurgă din cea anterioară şi să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentinţa judecătorească, pct. 3.*).

În această consecutivitate şi în raport cu recursurile ordinare declarate în termen, se reţine că instanţa de apel a comis următoarele erori de drept.

Astfel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a respectat prescripţiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului şi dispozitivului deciziei contestate, cât şi a procesului verbal al şedinţei judiciare (*v. 6, f.d. 1-9, pct.* ***4.*** *din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanţele de fapt şi de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele, motivele şi versiunile apărării;

b) şi-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în şedinţa de judecată a instanţei de apel şi neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 106-107, 109, 189-192 v.1, f.d. 33-34 v.3, f.d. 39-41, 96-99, 102-13 v.4;

c) rejudecând cauza după achitarea inculpatului, nu a audiat din nou martorii acuzării şi părţile vătămate, declaraţiile căror constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea, lipsind cu desăvârşire în descriptivul deciziei argumentarea privind motivele unei eventuale imposibilităţi în aplicarea prevederilor art. 415 alin. (2^1) Cod de procedură penală;

d) iniţial a constatat că: „*inculpatul Cazac Serghei a dobândit ilicit bunurile altor persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere în sumă totală de 315.574,04*

lei…, inculpata Cojuhari Anastasia, a dobândit ilicit de la Guitu Tudor 6500 lei…”, apoi s-a contrazis indicând că: „*pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite, este justificat de a lăsa acţiunile civile înaintate de părţile vătămate fără soluţionare*”, nefiind clar dacă elementele calificative obligatorii pentru infracţiunile incriminate inculpaţilor „*cu cauzarea de daune în proporţii considerabile şi deosebit de mari*” a fost sau nu constatate.

Mai mult, indicând în descriptiv o soluţie improprie unei sentinţe de condamnare, că: „*este justificat de a lăsa acţiunile civile înaintate de părţile vătămate fără soluţionare*”, în dispozitiv nu a soluţionat în nici un fel acţiunile civile ale părţilor vătămate.

Tot în dispozitiv, indicând neclar că: „*se liberează de răspundere penală Cazac Serghei învinuit în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 351 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală…*”, nu a soluţionat în nici un fel procedural acest capăt de acuzare, în raport cu rigorile unei sentinţe de condamnare sau încetare.

Circumstanţele expuse atestă în mod lucid că instanţa de apel nu au judecat cauza penală în condiţiile legii, deoarece a adoptat o hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluţia, motivarea soluţiei contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, şi că recursurile ordinare nominalizate sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanţa de recurs casează total hotărârea atacată şi dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanţele de fond şi de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală şi care nu pot fi corectate de către instanţa de recurs, se impune soluţia admiterii recursurilor indicate, casării totale a deciziei contestate şi dispunerea rejudecării cauzei de către aceiaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanţa de apel urmează să ţină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menţionate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală şi întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar *suplimentar*, din 20 iunie 2017, declarat de avocatul Sergiu Spoială în numele inculpatului Cazac Serghei xxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016.

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Sergiu Spoială în numele inculpatului Cazac Serghei xxxx, de avocata Natalia Cazacu și inculpata Cojuhari Anastasia, casează total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 09 noiembrie 2016, şi dispune rejudecarea cauzei de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunţată integral la 14 iulie 2017.

Preşedinte	Nicolae Gordilă
Judecători	Iurie Diaconu
	Elena Covalenco
	Liliana Catan
	Ion Guzun